

We zijn te netjes!

Een rups van een koninginnenpage doet wonderen. Tenminste, dat is mijn ervaring als ik met collega's het veld in ga om de twintig-procent-regel te bespreken. De meeste natuurterreinbeheerders en hun pachters zijn er inmiddels wel mee bekend. De twintig-procent-regel gaat nu eens niet over geld, maar over groen: vegetatie die tijdens het uitvoeren van een maaibeurt moet blijven staan. De welbekende rommelhoekjes dus. Het belang van die rommelhoekjes is groot, blijkt uit veel onderzoek. Het rigoreus maaien van een hooiland, duinvallei of dijk is een veel te harde reset voor alles wat er leeft. Natuurlijk, door maaien en afvoeren geef je bloemen een kans, maar door randjes en eilandjes met vegetatie te sparen, kan er nog wat wegkruipen, overwinteren of zich schuilhouden. Insecten bijvoorbeeld, die essentieel zijn voor een bloemrijk hooiland, een zoemende tuin of een kleurrijke dijk. Ik merk dat ik als boswachter ecologie behoorlijk wat energie moet steken in het handhaven van die regel. Voor de eerste maaibeurten stap ik in de rondte met beheercollega's. Het liefst zet ik lang voor de eerste maaidatum

eilandjes uit met jalonstokken, lange, opvallend gekleurde staken. We maken desgewenst een plattegrondje. Ik doe dit samen met uitvoerders en merk dat deze dagen waardevol zijn. We kijken kritisch naar de vegetatie, maar staan ook regelmatig even verwonderd stil bij een mooie rups, kever of dagvlinder.

Een opdracht uitzetten en dan maar hopen dat de twintig-procent-regel wordt uitgevoerd door een aannemer of pachter levert nogal eens frustratie op. De boel wordt vaak veel te netjes opgeleverd. Een hooiland of een dijk hoeft echt niet strak tot in alle hoekjes te worden gemaaid. Vaak staat alleen in een lastige bocht van het terrein nog een beetje vegetatie, zo'n plek waar de maaibalk van een trekker moeilijk bij kan. Maar dat zijn lang niet altijd de plekken die het meest in aanmerking komen voor een spaarbeurt. Steevast blijft veel te weinig staan en zie je in de meeste gevallen dat slechts vijf of hooguit tien procent is overgebleven.

Ik denk dat we gewoon te netjes willen zijn en dat is geen goede raadgever in natuurbeheer. Als de chauffeur van de trekker achterom kijkt, mag hij best wat rommel zien

staan zoals kruidenresten of grassen. Het liefst als een eilandje met een mooi bochtig patroon.

Om dat werkelijkheid te laten worden is energie en tijd nodig. In het veld, wel te verstaan. Want met wie ik ook op pad ga, een rups van een koninginnenpage, een grote groene sabelsprinkhaan of een gouden tor vindt iedereen prachtig. Het leukste is om te zien en voelen waarvoor je iets doet. Dan wil je wel twintig procent laten staan!

Thomas van der Es

*Senior boswachter ecologie,
Staatsbosbeheer Texel*

‘Het rigoreus maaien van een hooiland, duinvallei of dijk is een veel te harde reset voor alles wat er leeft’